

Het was winter 1942. Op de Rotterdamse scholen werd bekend gemaakt wie er van de kinderen uitgezonden wilde worden. Mijn ouders hadden daar wel oren naar want de spanning in Rotterdam was heel erg. De mei-dagen van 1940 waren vreselijk. Ik was, toen de oorlog uitbrak op 10 mei, 6 jaar. 12 Mei werd ik 7 jaar, op zondag. Ik zou mijn eerste H. Communie doen maar de kerk brandde geheel uit dus was dat 2 maanden later in een andere kerk. Ik was enig kind, mijn ouders namen contact op met het comité van uitzending. Dat vond plaats op 15 juli 1941 voor 6 weken naar het plaatsje Kilder, in de Achterhoek. Mijn vader nam de landkaart en begon te zoeken waar het lag. Het moest bij Doetinchem zijn, maar op de kaart die mijn vader had stond de plaats niet. Mijn vader wist een landkaart te pakken te krijgen van de Duitsers en ja, daar stond het plaatsje op. De tijd brak aan. Miep haar koffertje werd ingepakt. Ik vond alles wel best en vond het wel leuk om op vakantie te gaan. Mijn ouders brachten mij naar het oude Maasstation. Daar vertrokken de treinen naar Arnhem. Op het station stonden ongeveer 50 kinderen met allemaal een kaartje om hun hals en aan de koffer. Wij waren net postpakketten. Nog een kus van pa en moe en toen de trein in. Langzaam reed de trein weg en met onze kleine handjes zwaaiden wij nog na, we keken wel angstig naar buiten want overal liepen Duitse soldaten. De trein ging harder rijden. Ik zat stil in een hoekje naar buiten te kijken en vond eigenlijk alles maar heel gewoon en ik was toch voor het eerst zonder mijn pa en moe. Af en toe stopte de trein. Eerst kwam Utrecht; een heel groot station met heel veel soldaten met grote geweren. De trein ging weer verder richting Arnhem. Daar moesten wij er allemaal uit want daar vandaan gingen wij per groepje ieder een kant uit. Twee meisjes en ik bleven bij een begeleidster. Wij moesten nog verder met een heel klein treintje. Dat was een ouderwets boemeltreintje met een locomotief en houten banken. We slingerden wat heen en weer. Ik vond het allemaal wel leuk en ik vroeg mij ook niet af, waar ik terecht zou komen. Het treintje ging van Arnhem naar Winterswijk. Het stopte eerst in Zevenaar. Daar gingen weer wat kinderen uit. Ook zo gebeurde dat in Didam. De volgende plaats was Wehl. Ik stapte met mijn begeleidster uit. Die gaf mij aan twee onbekende mensen. "Dag Miepie", zei ze, "een hele fijne vakantie". Zij stapte weer in de trein en weg was ze. Het treintje reed langzaam weg. Schuchter gaf ik die twee mensen een handje en zei: "dag mijnheer, dag mevrouw". "O", zei die mijnheer heel vriendelijk: "Zeg maar Jan" en die mevrouw zei: "Zeg maar Marie". Mijn koffertje ging bij Marie op de fiets onder de snelbinders en ik mocht bij Jan op de fiets zitten. Het was prachtig weer. Het was nog wel een eindje fietsen, vond ik. We reden van de weg een klein paadje op naar een boerderij. Wij gingen naar binnen. Daar waren de ouders van Jan en Marie. "Zeg maar Oom en Tante", zei Marie. Ik moest van Marie gelijk andere kleren aan en moest met Jan maar eens buiten gaan kijken. Ik vond alles even fijn en mooi. Wat leuk die koeien en de varkens. Het stonk daar wel, maar ik was nergens vies van. 's Avonds viel ik doodmoe van de reis in slaap.

In de volgende weken maakte ik kennis met de andere zusters en een broer van Jan en Marie. Ik schreef mijn eerste brief naar huis.

Om mijn verhaal nu kort te gaan, het waren voor mij onvergetelijke weken. Ik ging met Jan naar het land maaien, ploegen, gieren, alles vond ik even leuk. Het eind van het liedje was, toen de zes weken om waren, dat ik niet naar huis wilde. Ik mocht van Oom en Tante 'mus blijven zo lang ik wilde. Er werd contact opgenomen met mijn ouders en het comité en mijn ouders vonden het ook goed. Tegen dat de tijd voorbij was kwamen mijn ouders met vakantie naar Kilder om te kijken waar Miep wel was. 'Doen de vakantie van mijn ouders voorbij was gingen ze weer naar Rotterdam. Ik huppelde en was blij dat ik daar nog blijven mocht. Marie nam contact op met de school in Kilder en ja, er was plaats genoeg. 'Toen het nieuwe schooljaar begon, ging Miep naar school met een fluwelen tasje dat Marie had gemaakt voor mijn boterhammen. Maar er werden eerst nieuwe klompjes gekocht.

De eerste dag bracht Jan mij naar school. Ik vond het prachtig zo'n grote broer te hebben en ik dacht helemaal niet aan mijn thuis in Rotterdam. Ik kwam in de klas bij juffrouw Welling. De kinderen keken wat schuchter naar mij.

Er werd wat gesmoest en gelachen maar al heel gauw werd ik opgenomen bij mijn klasgenootjes. De volgende dag ging ik met een heel clubje kinderen naar school; dat waren er 5 van Meijer. Uit een zijweggetje kwamen wat kinderen van Holleman. q: een ander hoekje Evertje bbs, weer op een ander hoekje kinderen van Balduc en zo tweemaal daags liepen wij met de hele troep naar school, wat een lol!

Eén jaar ging voorbij. Ik ging over naar de klas van meester Van Aken. Ik voelde mij als kind in Kilder thuis of ik er geboren was. Ik heb tweeënhalf jaar in Kilder gewoond en heb er een fijn stuk van mijn jeugd gewoond. In middels was

het augustus '44. Het werd in Rotterdam kritiek met schieten en bombarderen. Ook het eten raakte op. Je had wel bonnen en geld maar er was niets meer te koop. Mijn vader hoorde van de Duitsers dat er in september een grote spoorwegstaking kwam en dat er in heel Nederland geen treinen meer zouden rijden. Vader en moeder besloten om Miep terug te halen naar huis, nu kon het nog. Ik had fijne jaren gehad en zo vertrok Miep met pa en moe zwaaiend naar om en tante, Marie en Jan, de trein in naar Rotterdam. De spoorwegstaking kwam en toen konden wij ook niet meer naar elkaar schrijven. We hadden ook geen telefoon. 5 mei, de bevrijding kwam. We wisten nog niet wanneer de treinen gingen rijden want dan zouden we weer kunnen schrijven. Toen de post weer ging werd de familie Thus door mijn ouders uitgenodigd maar oom en tante waren daar al te oud voor. Maar Jan was de eerste die de stap nam naar de grote stad. Vader en moeder wilde wat terug doen. Het jaar daarop kwamen Mies en Marie. Mijn vader zei toen tegen mij: "Je mag deze mensen nooit in je leven vergeten, wat die in de oorlog voor je gedaan hebben". En alle jaren ben ik op vakantie geweest bij Jan Thus. Inmiddels waren ook mijn kinderen geboren en al klein gingen ze mee naar Kilder en ze holden net als hun moeder door de koeienpoep.

In het jaar 1970 kwam er een breuk in onze ontmoeting en onze grote vriendschap was wat verwaterd. Maar mijn kinderen groeiden op dus had ik het druk, maar er ging geen dag voorbij of ik dacht aan Kilder.

In 1984 trouwde mijn oudste zoon. In juli waren wij een dag uit, richting de Achterhoek. Ik kreeg mijn man zo gek om langs de familie Thus te gaan. Het was 14 jaar geleden. Toen wij met de auto de weg op reden, wist ik niet wat ik zag. Jan had een nieuw huis laten bouwen. Ik stapte uit de auto en belde aan de voordeur, want als je zoveel jaren niet geweest ben, loop je zo maar niet achterom. De deur ging open op een kier. Jan zijn vrouw deed open. Ik zei haar gedag en vroeg haar of ze wel zag wie er was. Ja, Miep uit Rotterdam. Ze keek erg verbaasd. We waren natuurlijk allebij wel veranderd. Onze haren wat grijzer geworden. "Is Jan ook thuis", vroeg ik, "hoe gaat het met Jan". "O, wel goed", zei Cisca. "Ben je alleen?", vroeg Cisca. "Nee", zei ik, "met mijn man, mijn oudste zoon en zijn vrouw. "Stap maar gauw uit", zei ze, "dan zet ik gauw een potje koffie". Cisca had een heerlijke appeltaart gebakken, die smaakte best. We namen de draad weer op of er geen minuut tussen uit ms geweest. De borrel kwam op tafel en de foto's uit de oorlog en van later kwamen uit de kast. Ze zaten bij elkaar in een album. We hadden elkaar veel te vertellen. We kwamen in gesprek over mijn vriendinnen uit de oorlog, waar ik het meeste mee gespeeld had. Jan zei, "één van de meisjes Janssen. Ik geloof Annie, die is in Rotterdam terecht gekomen als onderwijzeres". "O, ja", zei ik, "die spoor ik op". "Hoe kan dat nou", zei Jan, "in zo'n grote stad". "Laat dat maar aan mij over", zei ik. Wij waren zondags bij Jan en Cisca en 's maandags stond ik in Rotterdam op het grote stadhuis.

Loket 63, afdeling opsporing. Het was een aardig meisje en vroeg: "kan ik U helpen?" Ik zei, "ja, ik ben op zoek naar Annie Janssen. Ze heeft vroeger gewoond op de Hijslagseweg". "O", zei het meisje, "dat is wel een beetje moeilijk, want er zijn zoveel mensen die Janssen heten. waar heeft ze gewoond?" Ik zei, "misschien onder Wehl. "Weet je wat ik doe, ik bel naar Wehl, dat is een kleine gemeente en dat gaat vlugger". Ik kreeg een girokaartje en moest f. 5,50 betalen. Ze zei, "U krijgt vanzelf wel bericht".

Na 14 dagen kreeg ik netjes een brief met naam van echtgenoot van Annie en geboortedatum. Ik nam gelijk de telefoon en belde haar op. wat vond ze dat leuk. "Mijn zus Ria woont ook in Rotterdam". En daar was ik uitgenodigd.

Maar de vakantie stond bij allemaal voor de deuren mijn man werkt vol continu. Er gingen nog heel wat maanden overheen. We spraken een datum af. Annie zei: "je komt naar mij en Ria en haar man komen ook. We maken er een feest van". Het was 35 jaar geleden dat wij elkaar hadden gezien. De avond dat wij naar Annie gingen was ik wel wat zenuwachtig. Ik nam voor haar mooie bloemen mee. Ik belde aan en ging naar binnen. Daar stonden twee volwassen vrouwen tegenover elkaar. Tranen schoten niet te kort. "O", zei Annie, "als ik goed kijk ben je niets veranderd. O, wat leuk". Wat later kwam Ria met haar man; wat werd er gepraat. Ik had een fotootje, waar ik met mijn grootste vriendinnen opstond. Ik zei: "ik zou zo graag alle meisjes nog wel eens willen ontmoeten. "Nou", zei Annie, "dat is niet zo moeilijk". Al vlug had ik het adres van Fien Meyer. Daar weer naar toe. Zij had Riek haar tweelingzus uitgenodigd. Ook weer een feestavond.

De bal rolde verder. De reis ging naar Dies Holleman en naar Ciel Balduc. En maar praten en maar lachen. & werd al gauw een weekend met mijn man uitgenodigd bij Dies Holleman. Daar ontmoette ik Toon Holleman met zijn vrouw. O, wat leuk allemaal. De bal rolde verder en ik ontmoette ook Evert Nas met zijn vrouw. En de flessen kwamen weer op tafel met de lekkere hapjes. Wat geweldig, dat de mensen dat allemaal voor mij over hebben. Ik kan alles echt niet schrijven. Drie weken geleden is Dies met haar man en Toon Holleman met zijn vrouw een weekend bij ons geweest. Wat hebben wij een plezier gehad. Wij hebben het allemaal goed en hadden nooit gedacht dat we ooit in een mooie auto zouden rijden, want in de oorlog hadden wij alleen een leeg buismanbusje met wat steentjes er in; dat waren onze snoepjes.

Dies vertelde mij dat er op 7 september 1986 een grote reünie is en ze heeft ook mij voor die dag ingeschreven. Ik hoop die dag in Kilder aanwezig te zijn om met al mijn oude vrienden en vriendinnen die dag mee te maken.

De herinnering aan mijn mooie verblijf in Kilder zal ik heel mijn leven niet vergeten.

Dit was een waar verhaal van Miep Duits.